

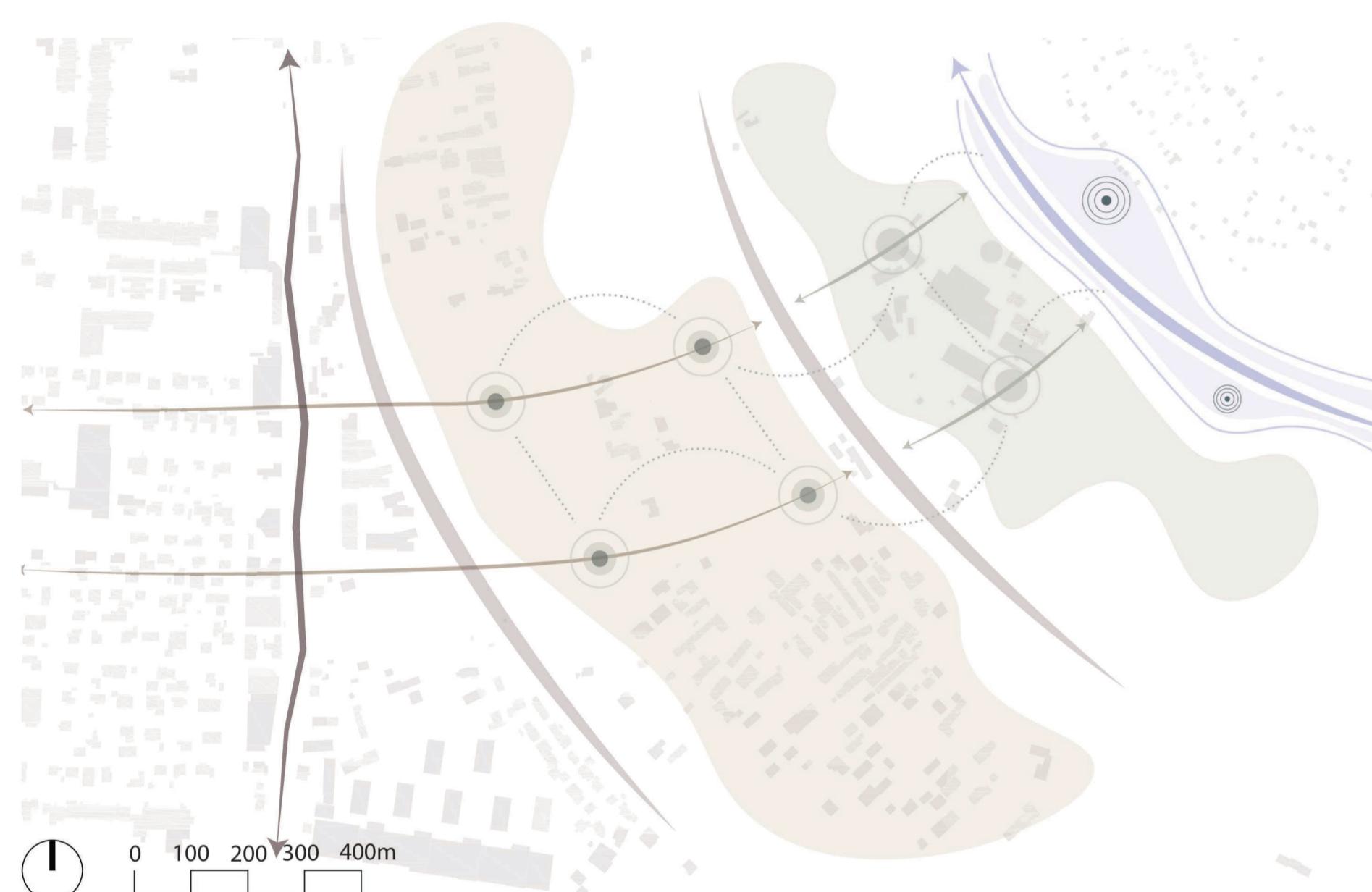
STANOVANJA ZA VSE URBANISTIČNA SOSESKA TRAJNOSTNO VKLJUČUJOČE SKUPNOSTI V STOŽICAH

UNIVERZA V LJUBLJANI | FAKULTETA ZA ARHITEKTURO | 2023/2024 | DIPLOMSKO DELO | UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM PRVE STOPNJE URBANIZEM
AVTORICA: Klara Kozlevčar | MENTOR: doc. dr. Matevž Juvančič

OPIS URBANISTIČNE ZASNOVE

Izbrano območje obravnave se nahaja v Ljubljani, natančneje v Stožicah. Stožice so danes poznane kot ljubljansko predmestje z ohranjenim vaškim ambientom, kjer, razen ob Dunajski cesti in ljubljanski severni obvoznici, prevladuje individualna gradnja nizke gostote. Teren se od Dunajske ceste po terasah postopoma spušča proti reki Save. Koncept sledi logiki dohodkovno mešane skupnosti, saj je območje razdeljeno na tri karakterno in vizualno različne stanovanjske skupnosti. Vsaka skupnost ima znotraj svojega območja drugačno tipologijo zidave, kar pa nakazuje tudi na različne tipe stanovanjske preskrbe. Poleg tega, pa ima vsaka skupnost, znotraj posameznega kvadranta, tudi skupnostno zelenico, kjer bi se uredila igrišča za otroke, piknik prostori ali pa skupnostni urbani vrtovi, kar bi še dodatno vzpodbudilo mešanje različnih slojev prebivalstva pa tudi različnih generacij. Tako bi se na območju ustvarila ena večja mešana skupnost, katero bi povezovalo več manjših tesno povezanih skupnosti. Ker je na območju primanjkovalo javnih storitev sem znotraj glavne ceste, katera se navezuje na Dunajsko cesto, zasnova osrednjo skupnostno os soseske, katera se zaključi s športnim parkom. Na vsaki strani osi namreč v stičiščih cest najdemo večstanovanjske stavbe, katerih pritličje je namenjeno tako kulturnim, športnim, izobraževalnim, kot tudi zdravstvenim storitvam... Kot že omenjeno se glavna napajalna cesta navezuje na Dunajsko cesto s čimer se zagotovi hitra dostopnost ter dobra povezanost območja s samim centrom Ljubljane. Koncept zelenega sistema izboljšuje tudi povezanost zahodnega in vzhodnega dela Dunajske ceste ter omogoča bolj varen dostop do bregov reke Save, kjer bi se kasneje lahko razvilo morda tudi naravno kopališče ali pa večji park.

POVZETEK ANALITIČNEGA DELA

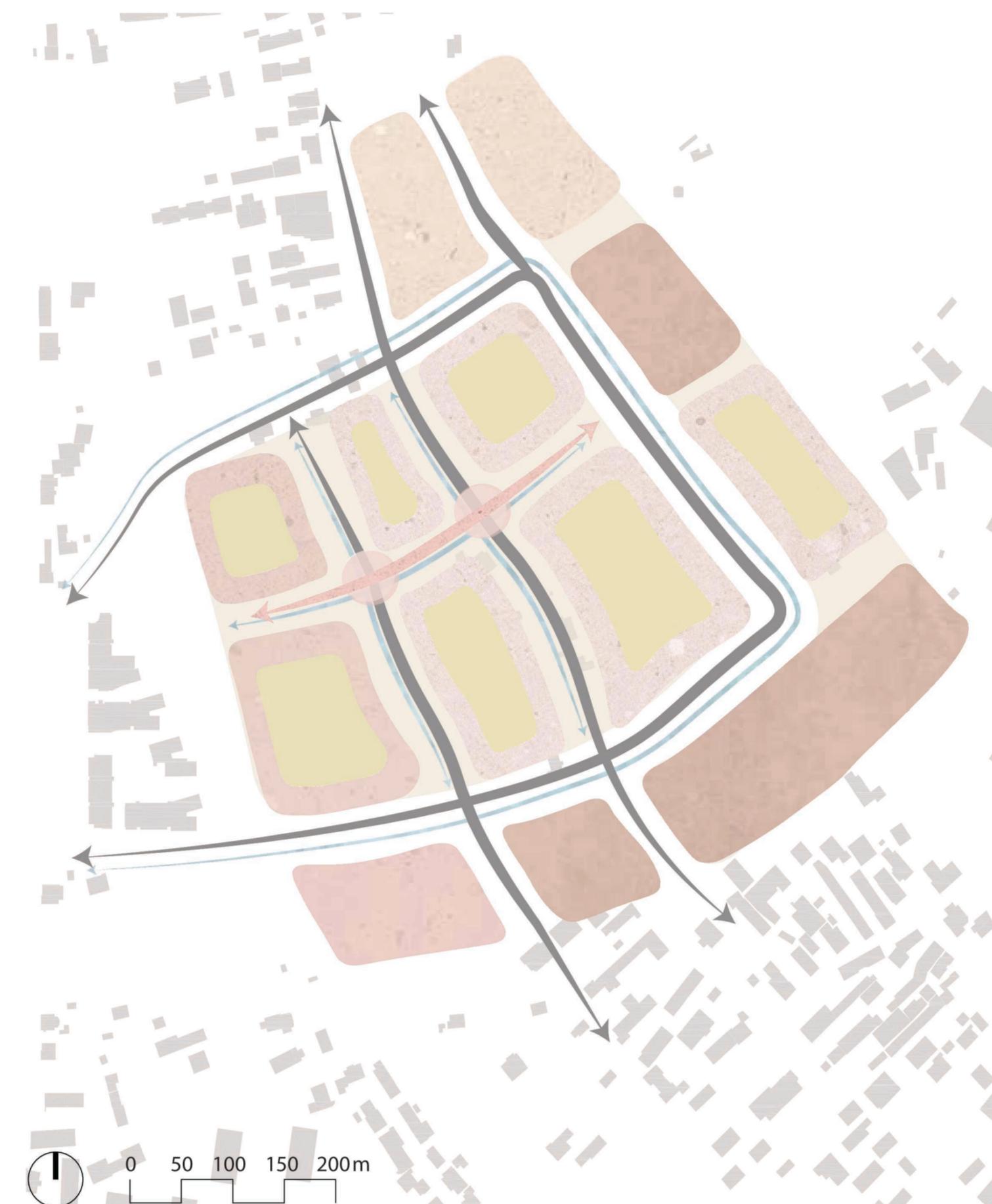
AKSONOMETRIČNI IZSEK 1

POGLED 1

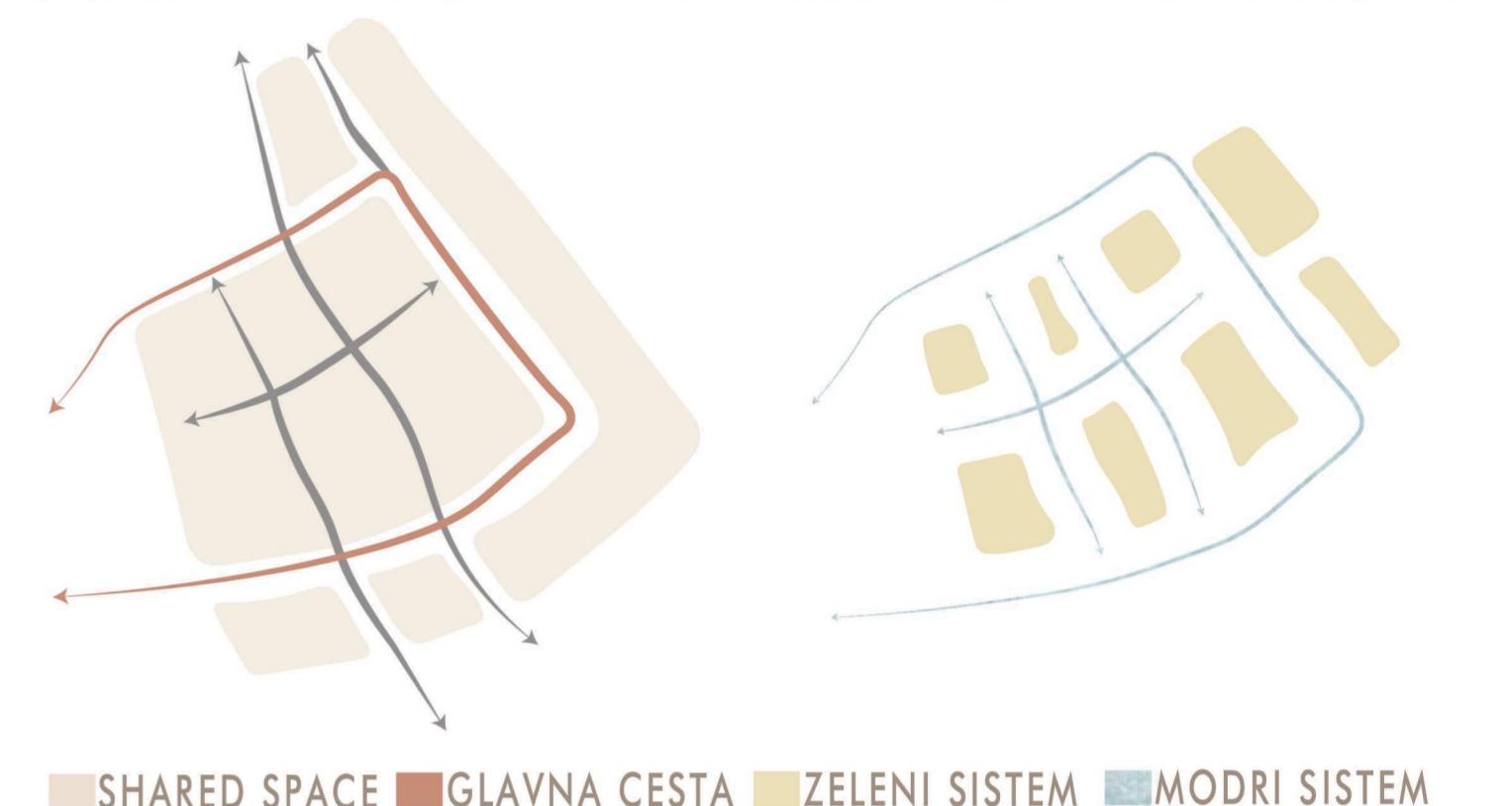
KONCEPT

OSREDNJA OS SOSESKE PROGRAMI+TIPOLOGIJE

PROMETNA UREDITEV MODRO-ZELENI SISTEM

LEGENDA ZA SITUACIJO

drevo	kolesarska steza	parkirno mesto	urbanji vrtički
grmičevje	vodne površine	parkirno mesto za invalide	modro-zeleni infrastrukturni
vodni kanal	območje urb. ureditve	podzemna garaza	nadzemni zadrževalnik
javna zelenica	► vhod v objekt	uvodna/ izvozna klančina	akumulacijsko jezero
zasebna zelenica	otroško igrišče	višinska kota = 293 mnv	športni park
tlakovane površine	zunanja miza	vrtički	območje stanovanjskih blokov
shared space	stojala za kolesa	klop	območje vrtnih hiš
cesta	prehod za pešce		območje verižnih hiš

SITUACIJA

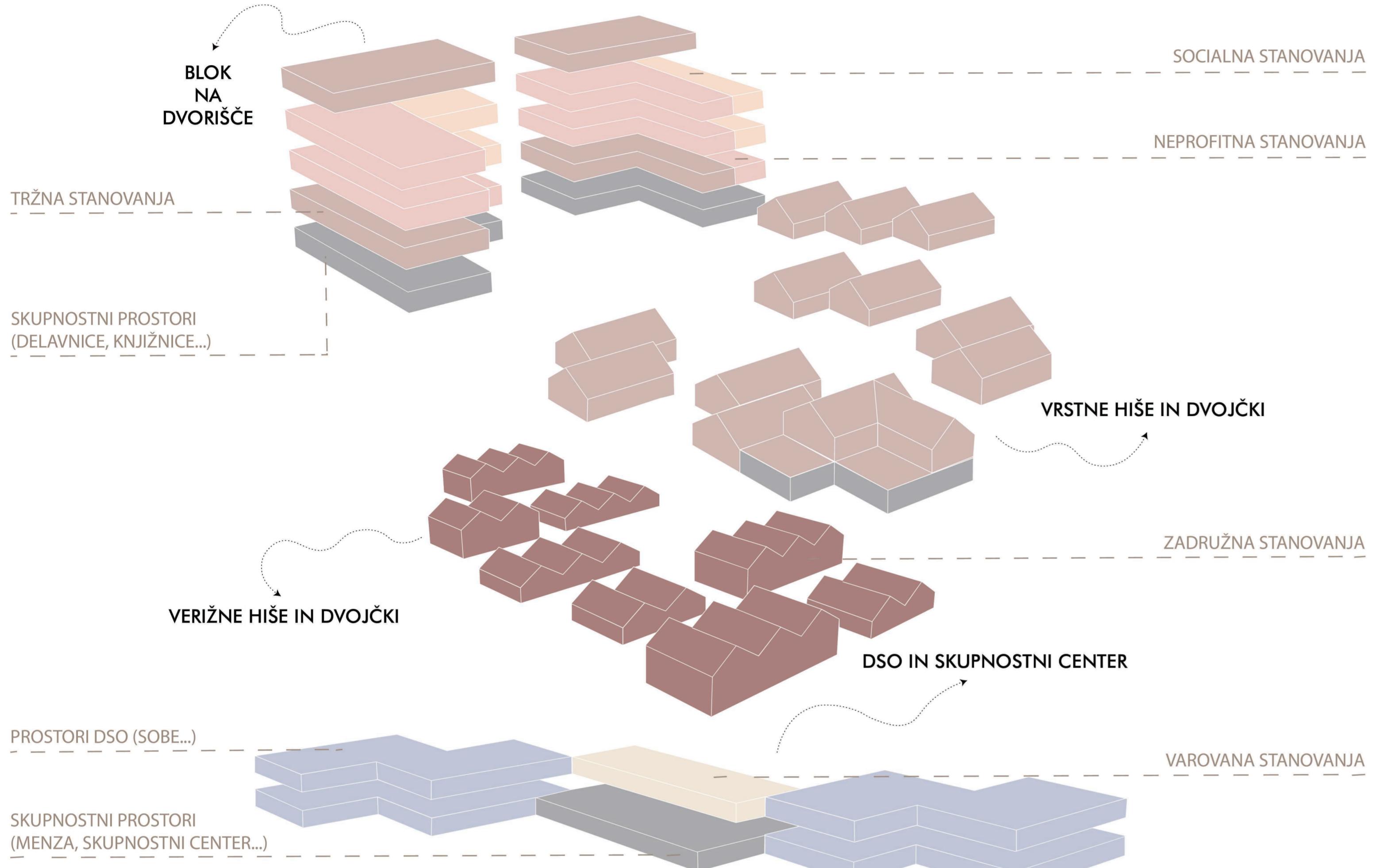

URBANISTIČNI KAZALNIKI IN SHEMA RAZPOREDITVE POSAMEZNIH TIPOV

- Namenska raba: stanovanja
 - Tipologija: vrstne hiše in dvojčki
 - Tip stanovanjske preskrbe: stanovanja za prodajo po tržni ceni (100%)
 - Število stanovanj: 102
 - Število javnih parkirnih mest: /
 - Število zasebnih parkirnih mest: 122
 - Površina območja: 72.324 m²
 - Faktor zazidanosti (FZ): 16,2%
 - Faktor izrabe (FI): 0,17

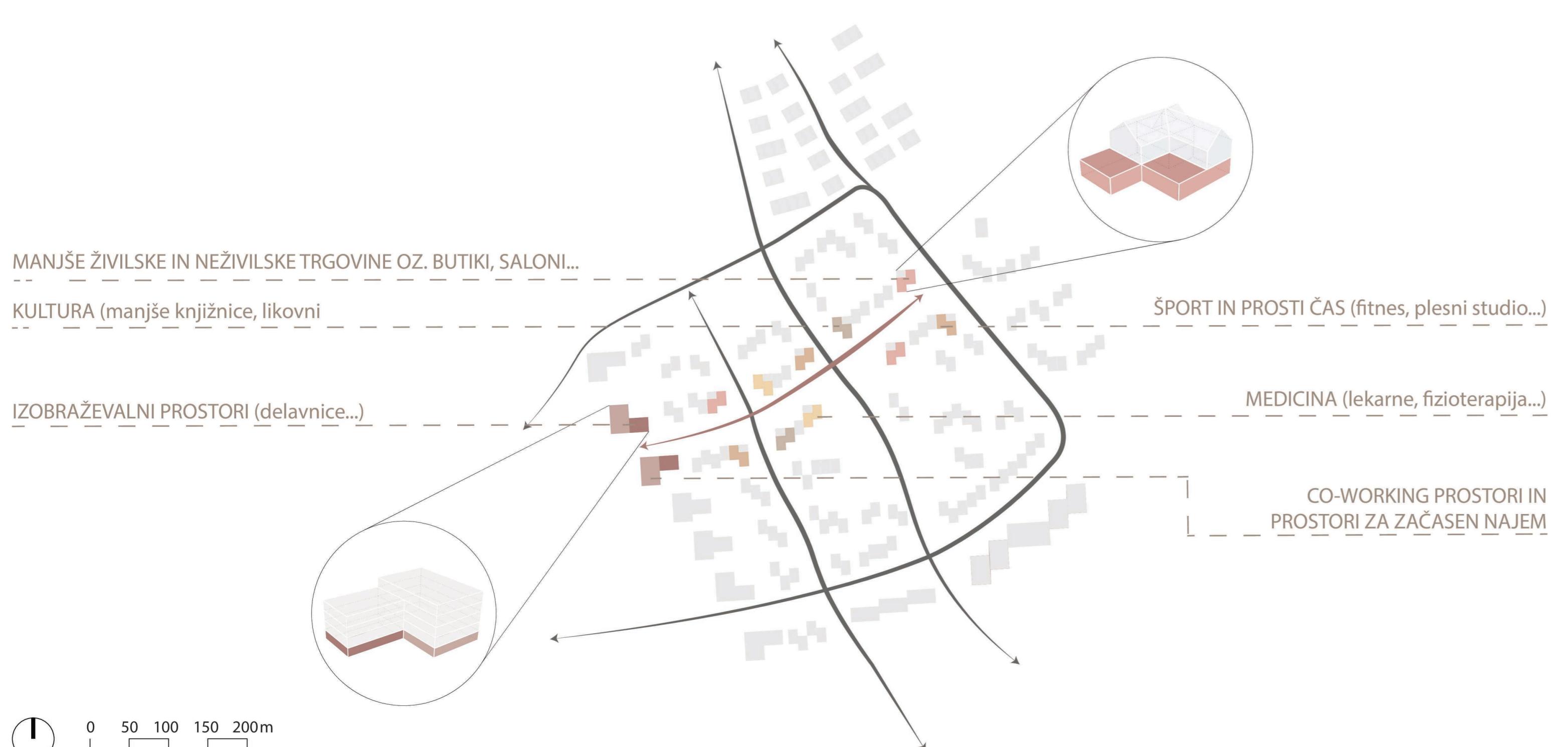
SHEMATSKI PRIKAZ RAZPOREDITVE NOTRANJIH BIVALNIH ENOT

SHEMA JAVNEGA, POLJAVNEGA IN ZASEBNEGA PROSTORA

PROGRAMSKA SHEMA OSREDNJE OSI SOSESKE

BISTVO IDEJNE ZASNOVE

Idejna zasnova po principu dohodkovno mešane soseske prinaša veliko prednosti, ki prispevajo k boljši kakovosti življenja in socialni koheziji. Kot prvo, dohodkovno mešane soseske v prostoru pomagajo ustvariti oz. ohranjati raznolikost. Kot drugo, pa tak princip načrtovanja spodbuja medsebojne socialne interakcije med ljudmi, različnih dohodkovih skupin, kar pa pomeni, da se med njimi posledično gradi občutek vključenosti, bodisi v skupnost ali pa družbo na splošno. Dohodkovno mešane soseske namreč potrebujejo močno in skupno identiteto soseske, da bi preprečile težnjo različnih prebivalcev, da se med sebojogradijo in ločijo. Eden izmed dobrih načinov spodbujanja medsebojnih interakcij in posledično tudi medgeneracijskega povezovanja je dejavnost urbanega vrtnarjenja. Poleg pozitivnih socialnih učinkov pa urbano vrtnarjenje predstavlja tudi enega izmed načinov spodbujanja lokalne samozadostnosti. Kot tudi predvideno v OPPN-ju sem ob glavni napajalni cesti, ki gre skozi obravnavano območje in se priključuje na Dunajsko cesto, uredila športno-rekreacijski park, ki omogoča tamkajšnjim prebivalcem, da se sprostijo in svoj prosti čas preživijo v tesnem stiku z naravo. Zaradi bližine reke Save je to območje, kr se tiče sprostitve, druženja, igre in rekreativne toliko bolj atraktivno. Ker oblikovanje javnega prostora močno vpliva na kakovost in načine družbenega povezovanja sem velik poudarek pri svoji zasnovi dala tudi na trajnostni mobilnosti in splošni varnosti. Namreč Talen (2020) ugotavlja, da so seska, ki recimo izpolnjuje kriterije hodljivosti ali pa je usmerjena v podoben način oblikovanja, običajno vkjučuje javne prostore, ki omogočajo spontane interakcije. Več socialnih interakcij pa lahko privede do večjega občutka varnosti in socialne vključenosti. Ravno zato sem znotraj območja vrstnih ter verižnih hiš uvedla princip shared space-a. Koncept t.i. "skupnega cestnega prostora" se pravzaprav nanaša na spodbujanje hodljivosti, kolesarjenja, uporabe javnega prometa ter omejevanja uporabe motoriziranih vozil na način omejevanja hitrosti in dostopnosti. S tem sem želela, ne samo povečati varnost znotraj soseske, ampak tudi iz ulice umakniti motorizirana vozila in jo preobraziti v socialni šiv. Namreč ulice so lahko tudi dobre družbene povezave, če so le zasnovane v ta namen. Na ulično krajino pa je potrebno gledati tudi kot na bivalni in skupnostni prostor, ne pa samo kot kanal za premikanje avtomobilov. S tem, ko sem sosesko preko glavne napajalne ceste navezala direktno na Dunajsko cesto, sem poudarila tudi pomemben trajnostni koncept urbanega zgoščevanja, kateri poudarja ohranjanje naravnih virov (v tem primeru zdajšnje kmetijske in bodoče parkovne površine ob reki Savi) in boljšo izrabo že obstoječe infrastrukture ter s tem zmanjšanje potrebe po prevozu. Pomembni dodatni prednosti pri principu zaslove dohodkovno mešane soseske pa sta tudi urbano zgoščevanje in dolgoročna naložba, ki jo tak način oblikovanja in načrtovanja narekuje. Ker se obravnavano območje nahaja tik zraven Dunajske ceste, je tu idealni prostor za pozidavo in načrtovanje dohodkovno mešane skupnosti. Namreč eden izmed bistvenih pogojev za načrtovanje takih tipov sosesk je bližina javnega prometa in dobra dostopnost do zaposlitvenega centra. Prav zaradi dohodkovne in poklicne pestrosti lahko pomembno pripomorejo k ustvarjanju novih delovnih mest v soseski in posledično njenemu gospodarskemu razvoju.

AKSONOMERIČNI IZSEK 2

POGLED 2

